

BISSCHOPPELIJKE BRIEF BIJ GELEGENHEID VAN HET BEGIN VAN DE VASTENTIJD 2024

Ommeekeer

Een van de geheimen van de rozenkrans – ik bedoel een van de geheimen van het licht – luidt als volgt: Jezus verkondigt het Koninkrijk Gods en roept op tot bekering. “Van toen af begon Jezus te prediken en te zeggen: ‘Bekeert u, want het Rijk der hemelen is nabij’.” (Matteüs 4,17). De komst van het Koninkrijk Gods en de oproep tot bekering zijn twee kanten van dezelfde medaille. De komst van Christus naar ons toe vraagt dat wij ons naar Hem toe bewegen. Zijn komst en onze ommekeer. “Zo zal er in de hemel meer vreugde zijn over één zondaar die zich bekeert, dan over negenennegentig rechtvaardigen die geen bekering nodig hebben” (Lucas 15,7). Jezus spreekt over de ‘rechtvaardigen’ ietwat cynisch: zij die van zichzelf menen geen bekering nodig te hebben.

Ommeekeer geleidelijk of ineens

Als het Koninkrijk Gods nabij komt is het zaak dat wij ons daarop voorbereiden en ons de richting op begeven vanwaar het naar ons toekomt, van de kant van God. Als Jezus in ons leven komt stemmen wij ons op Hem af. Bekering is ommekeer, een andere kant op kijken, naar God kijken, en je geloof in Hem weer centraal stellen, opnieuw voor Hem kiezen. Jezelf omkeren kan niet volledig op eigen kracht. Het is ook een genade van God die je naar Zich toe trekt en je doet omkeren. Soms gaat een ommekeer geleidelijk en onbewust en beseft je pas achteraf dat een bepaalde gebeurtenis of een bepaald woord een verandering in je leven teweeg heeft gebracht en je leven christelijker heeft gemaakt. ‘Christelijk’ bedoeld als ‘meer op Christus gericht’. Soms wordt iemand geraakt zodanig dat hij beseft niet op dezelfde voet door te kunnen gaan.

Je opnieuw op Christus richten

Ommeekeer is op niet op de eerste plaats een morele ommekeer, alhoewel we dat er niet los van kunnen zien. Allereerst gaat het om ‘jezelf tot Christus keren’. Bij het lezen van het evangelie komen we in contact met Christus zelf en met wat Hij gezegd en geleerd heeft. Lees zelf het evangelie en beluister het in de zondagsviering. Laat de woorden tot je doordringen, neem ze op in je hart en overdenk ze. De preek is bedoeld om u daarbij te helpen, maar het kan de eigen omgang met Jezus’ woorden niet vervangen.

Terug naar de oorspronkelijke bedoeling

Ommeekeer is ook terugkeer naar de oorspronkelijke bedoeling en naar je oorspronkelijke motivatie en intuïtie. Zeker als je het doopsel bewust op volwassen leeftijd hebt ontvangen kan je terugkeren want je kunt afgedwaald zijn. Er dringt zich een beseft op: hoe ben ik hier terecht gekomen? Wat is er allemaal in mijn leven gebeurd? Was dat wel goed? Als je als kind bent gedoopt is de beleving natuurlijk anders, maar het idee van terugkeren naar de bedoelingen van toen blijft actueel. Waarom hebben mijn ouders mij laten dopen? Heb ik daaraan beantwoord? Heb ik hen teleurgesteld?

Wordt andere mensen

Sint-Paulus spreekt in zijn brief aan de Romeinen over de relatie met de wereld: “Stemt uw gedrag niet af op deze wereld. Wordt andere mensen, met een nieuwe visie. Dan zijt ge in staat

om uit te maken wat God van u wil, en wat goed is, wat zéér goed is en volmaakt' (12,2). Er is een zekere spanning tussen de wereld en de Kerk. Die spanning is er altijd geweest, maar heeft in onze tijd weer een nieuwe dimensie gekregen. Het gaat niet alleen om het concrete morele leven maar ook om wel of niet in God geloven, wel of niet gevoelig zijn voor geestelijke zaken. Onlangs volgde ik op televisie een documentaire over ouder worden. Aan het einde van de uitzending kwam er een doods-kist in beeld en de presentator zei iets in de trant van: "Dit is uiteindelijk de bestemming van ons allemaal; we kunnen niet blijven leven want er is geen plaats en er is geen geld." Ik vond dit een schokkende opmerking, en ik heb het vermoeden dat veel kijkers en ook de presentator zelf nauwelijks beseffen wat er werd gezegd. Ik trek uit deze opmerking ook de conclusie dat wij als moderne mensen nauwelijks nog kunnen spreken over geestelijke zaken en dat alle onze keuzen en beslissingen gebaseerd zijn op wat nuttig is. Hier komt een spanning naar boven die Sint-Paulus bedoeld als hij zegt dat we ons gedrag niet af moeten stemmen op deze wereld.

Ommekomst van de parochie

Bekering en ommekomst is niet alleen iets voor ons persoonlijke leven, maar ook voor de Kerk en de parochie als geheel. In 2020 heeft de Congregatie voor de Clerus in Rome een document gepubliceerd, goedgekeurd door paus Franciscus, met als titel: De pastorale bekering van de parochie in dienst van de evangelisatie van de Kerk. De inhoud past helemaal bij de overtuiging die paus Franciscus wil uitdragen: de parochie moet niet in zichzelf gekeerd zijn, maar naar buiten gericht. En zich naar buiten richten doet ze op het moment dat ze zich meer op Christus richt. Zich meer op Christus oriënteren betekent dat je je meer op de mensen richt, vooral op de gemarginaliseerden. Missie is het leidende principe voor vernieuwing.

Binnen de structuur die de parochie biedt

Het document denkt dat deze nieuwe oriëntatie kan binnen de structuur van de parochie zoals die in het kerkelijk recht is voorgegeven. De gestalte van de parochie kan veranderen en dat proces is al decennia lang aan de gang. Zestig jaar geleden zag de parochie er heel anders uit: een kerk met een r.k. basisschool, een verenigingsgebouw, een eigen pastoor en een bestuur en met vastomlijnde geografische grenzen. Deze situatie bestaat niet meer. Een priester moet zich verdelen over meerdere kerken. Per kerk is er een locatieraad en het bestuur is verantwoordelijk voor het geheel. Parochiegrenzen hebben nauwelijks nog betekenis. Veel gelovigen zoeken een kerk die bij hen past.

Veertigdagentijd

De veertigdagentijd is een tijd van bezinning en heroriëntatie. Christus hoort in het centrum van ons denken en doen een plaats te hebben. Dit geldt voor ieder van ons persoonlijk en van ons allen gezamenlijk. Daaruit volgt dat Jezus' woorden voor ons van grote waarde zijn, of zouden moeten zijn. Dat we zijn woorden niet verdraaien maar met een open geest tot ons nemen, en dat we ons iets door Hem laten zeggen. De liturgie van de Kerk noemt de Veertigdagentijd een gunstige tijd, een tijd die je niet verloren mag laten gaan, maar juist moet benutten. De Kerk geeft ons die tijd.

Mede namens de beide vicarissen wens ik u een gezegende voorbereidingstijd op Pasen.

Groningen, 14 februari 2024 Aswoensdag

Dr. C.F.M. van den Hout
bisschop van Groningen – Leeuwarden